

5. תורת הקירובים:

א. קירוב נקודות:

הבעיה: נתונות n+1 נקודות. מחפשים f(x) כך ש- $y_i \approx f(x_i)$

1. f(x) פולינום לינארי:

f(x) = Ax + B איך בוחרים A, B?

שיטת הריבועים הזעירים:

נבחר A, B כך ש- $S = \sum_i (y_i - Ax_i - B)^2$ מינימלי.

נמצא את המינימום של S ע"י:

$$\frac{\partial S}{\partial A} = \frac{\partial S}{\partial B} = 0$$

$$0 = \frac{\partial S}{\partial A} = \sum_i -2x_i(y_i - Ax_i - B) = \sum_i x_i y_i - A \sum_i x_i^2 - B \sum_i x_i$$

$$0 = \frac{\partial S}{\partial B} = \sum_i -2(y_i - Ax_i - B) = \sum_i y_i - A \sum_i x_i - B \sum_i 1$$

נבחר A, B לפי: $\begin{pmatrix} \sum x_i^2 & \sum x_i \\ \sum x_i & \sum 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A \\ B \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sum x_i y_i \\ \sum y_i \end{pmatrix}$ הערה: יש לזה פתרון יחיד שכן $\det > 0$.

הכללות:

1. אם רוצים $y = Ax^2 + Bx + C$ ניתן לבחור A, B, C כך ש- $S = \sum_i (y_i - Ax_i^2 - Bx_i - C)^2$ מינימלי.

$$\begin{pmatrix} \sum x_i^4 & \sum x_i^3 & \sum x_i^2 \\ \sum x_i^3 & \sum x_i^2 & \sum x_i \\ \sum x_i^2 & \sum x_i & \sum 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A \\ B \\ C \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sum x_i^2 y_i \\ \sum x_i y_i \\ \sum y_i \end{pmatrix}$$

2. ניתן לתת לכל נקודה x_i משקל w_i כך ש- $\sum_i w_i = 1$. ככל ש- w_i גדול יותר (x_i, y_i) חשובה יותר. נרצה $S_w = \sum_i w_i (y_i - Ax_i - B)^2$ מינימלי.

3. ניתן לקחת $S = \left\| \begin{pmatrix} 1 \\ \vdots \\ y - Ax - B \\ 1 \end{pmatrix} \right\|^2$

ב. קירוב עקומות:

הבעיה: נתון f(x) על הקטע [a, b]. צריך למצוא פולינום p(x) מדרגה עד n כך ש- $f(x) \approx p(x)$ על הקטע [a, b]. נרצה p(x) כך ש- $S_w = \int_a^b w(x)(f(x) - p(x))^2 dx$

w(x) היא פונקציית משקל על [a, b], $w(x) > 0$, $\int_a^b w(x) dx = 1$

פולינומים אורתוגונליים:

משפט: לכל קטע [a, b] ולכל פונקציית משקל w(x) ניתן למצוא סדרה של פולינומים $p_0(x), \dots, p_n(x)$ כך ש-

1. $p_i(x)$ מדרגה i.
2. המקדם של x^i ב- $p_i(x)$ הוא 1.
3. $\int_a^b w(x) p_i(x) p_j(x) dx = 0$ $i \neq j$.

$$k_m = \frac{\int_a^b w(x) p_m^2(x) dx}{\int_a^b w(x) p_m(x) x^n dx}$$

$$p_n(x) = x^n + \sum_{i=0}^{n-1} k_i p_i(x)$$

הפולינומים:

הערה: סדרה של פולינומים $p_0(x), p_1(x), \dots$ המקיימת רק את תנאים 1 ו-3 נקראת מערכת של פולינומים אורתוגונליים ביחס למשקל w(x) על [a, b].

אם דורשים $\int_a^b w(x) p_i^2(x) dx = 1$, אזי המערכת היא אורתונורמלית.

דוגמאות של פולינומים אורתוגונליים: ר' דפים

1. Legendre
2. Tchebyshev
3. Laguerre
4. Hermite

$$\begin{cases} t \in [a, b] \mapsto x \in [c, d] \\ x = \alpha t + \beta \\ c = \alpha a + \beta \\ d = \alpha b + \beta \end{cases}$$

העברת קטעים: (למשל מ-[0, 1] ל-[-1, 1]):

חזרה לבעיית הקירובים: $f(x) \approx p(x)$

$$p(x) = \sum_{i=0}^n a_i p_i(x) \quad p_i(x) \text{ פולינומים אורתוגונליים על } [a, b] \text{ ביחס ל-} w(x).$$

$$a_i = \frac{\int_a^b w(x) p_i(x) f(x) dx}{\int_a^b w(x) p_i^2(x) dx}$$

בניית הפולינומים האורתוגונליים יחסי נסיגה:

משפט: יהיו $p_0(x), p_1(x), \dots$ פולינומים אורתוגונליים ביחס למשקל $w(x)$ על הקטע $[a, b]$. אזי קיים יחס נסיגה

$$x p_n(x) = \alpha_n p_{n+1}(x) + \beta_n p_n(x) + \gamma_n p_{n-1}(x)$$